

**PERPUSTAKAAN
NEGARA MALAYSIA**

PERANGKAAN PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA 2020

0595
ER

11/5/2022

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA 2020

PUSTAKA PERDANA

1013993

Perpustakaan Negara Malaysia
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
Malaysia
2021

Perpustakaan Negara Malaysia
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya

© Perpustakaan Negara Malaysia, 2021

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula atau ditukarkan dalam apa juga bentuk dan apa juga cara sama ada secara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan sebagainya sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Perpustakaan Negara Malaysia.

Diterbitkan oleh:

Perpustakaan Negara Malaysia
232 Jalan Tun Razak
50572 Kuala Lumpur

Tel : 03-26871700

Faks : 03-2694 2490

webmaster@pnm.gov.my

Laman Web : <http://www.pnm.gov.my>

ISSN 2229-8096

55207.0595

PER

Kandungan	i-iv
Sekapur Sireh	v
Nota Keterangan	vi-viii

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA

1.	Fakta dan Nombor Perpustakaan di Malaysia 2020	1
2.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan di Malaysia 2020	2
3.	Bilangan Perpustakaan di Malaysia Mengikut Jenis 2020	3
4.	Bilangan Perpustakaan di Malaysia Mengikut Jenis 2016-2020	3
5.	Taburan Kumulatif Keahlian Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2020	4
6.	Kumulatif Keahlian Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	4
7.	Taburan Pengunjung Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2020	5
8.	Pengunjung Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	5
9.	Taburan Peminjaman Koleksi Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2020	6
10.	Peminjaman Koleksi Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	6
11.	Taburan Penggunaan Perkhidmatan ICT Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2020	7
12.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	7
13.	Taburan Kumulatif Koleksi Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2020	8
14.	Kumulatif Koleksi Mengikut Jenis Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	8

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Negara Malaysia 2020	9
2.	Perangkaan Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	10
3.	Keahlian Perpustakaan Negara Malaysia 2020	10
4.	Keahlian Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	11
5.	Pengunjung Perpustakaan Negara Malaysia 2020	11
6.	Pengunjung Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	11
7.	Peminjaman Fizikal Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia 2020	12
8.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	12
9.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Kaedah 2020	12
10.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Kaedah 2016-2020	12
11.	Penggunaan Perkhidmatan Dalam Talian Perpustakaan Negara Malaysia 2020	13
12.	Penggunaan Perkhidmatan Dalam Talian Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	13
13.	Perolehan Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Jenis Bahan 2020	14
14.	Perolehan Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Jenis Bahan 2016-2020	14
15.	Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Kaedah Perolehan 2020	15
16.	Koleksi Perpustakaan Negara Malaysia Mengikut Kaedah Perolehan 2016-2020	15
17.	Statistik Judul Penerbitan Mengikut Bahasa Yang Didaftarkan di Bawah Akta Penyerahan Bahan Penyerahan Bahan Perpustakaan 1986, Tahun 2020	16
18.	Statistik Judul Penerbitan Mengikut Bahasa Yang Didaftarkan di Bawah Akta Penyerahan Bahan Perpustakaan 1986, Tahun 2016-2020	16
19.	Statistik Judul Penerbitan Mengikut Subjek Yang Didaftarkan di Bawah Akta Penyerahan Bahan Perpustakaan 1986, 2016-2020	17

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN KOMUNITI, PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Komuniti, Perpustakaan Negara Malaysia 2020	18
2.	Perangkaan Perpustakaan Komuniti, Perpustakaan Negara Malaysia 2016-2020	19
3.	Perangkaan Perpustakaan Komuniti Mengikut Parameter Perkhidmatan 2016-2020	19

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN AWAM NEGERI

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Awam Negeri 2020	20
2.	Taburan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	21
3.	Perangkaan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2020	21
4.	Perangkaan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	22
5.	Bilangan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2016-2020	22
6.	Bilangan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri dan Jenis 2020	23
7.	Pecahan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri dan Jenis 2020	23
8.	Bilangan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri dan Jenis 2016-2020	24
9.	Bilangan Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri 2020	24
10.	Taburan Kumulatif Keahlian Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	25
11.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2020	25
12.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri 2020	26
13.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Awam Negeri Perbandingan Mengikut Negeri di Malaysia 2016-2020	26
14.	Peratus dan Nisbah Kumulatif Keahlian Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Berbanding Jumlah Populasi Negeri 2020	27
15.	Pengunjung Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Negeri dan Jenis 2020	28
16.	Pengunjung Perpustakaan Awam Negeri Mengikut Negeri di Malaysia 2020	29
17.	Pengunjung Perpustakaan Awam Negeri Mengikut Negeri di Malaysia 2016-2020	29
18.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	30
19.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2020	30
20.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2016-2020	31
21.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	32
22.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2020	32
23.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2016-2020	33
24.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia Mengikut Jenis Perpustakaan 2020	34
25.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2020	35
26.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Awam Negeri di Malaysia 2016-2020	35

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN DESA PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA & PERPUSTAKAAN AWAM NEGERI

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Desa 2020	36
2.	Taburan Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	37
3.	Perangkaan Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	37
4.	Bilangan Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	38
5.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	38
6.	Kumulatif Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	39

7.	Pengunjung Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	40
8.	Pengunjung Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	40
9.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	40
10.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	41
11.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	41
12.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	42
	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Desa di Malaysia 2020	42
14.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Desa di Malaysia 2016-2020	43

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN KHUSUS GUNASAMA (AGENSI/JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN)

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Khusus Gunasama 2020	44
2.	Perangkaan Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia 2020	45
	Bilangan Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	45
4.	Bilangan Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	46
5.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	46
6.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	47
7.	Pengunjung Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	47
8.	Pengunjung Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	48
9.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	48
10.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	49
11.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	49
12.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	50
13.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2020	50
14.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Khusus Gunasama di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	51

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN AKADEMIK

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Akademik 2020	52
2.	Perangkaan Perpustakaan Akademik di Malaysia 2020	53
3.	Bilangan Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	53
4.	Bilangan Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	53
5.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	54
6.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	54
7.	Pengunjung Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	54
8.	Pengunjung Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	55
9.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	55
	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	55
11.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	56
12.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	56
13.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2020	56
14.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Akademik di Malaysia Mengikut Kategori 2016-2020	57

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN KHUSUS BADAN BERKANUN, AGENSI SWASTA DAN SEKOLAH SWASTA

1.	Ringkasan Perangkaan Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta 2020	58
2.	Perangkaan Perpustakaan Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	59
3.	Bilangan Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	59
4.	Kumulatif Keahlian Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	59
5.	Pengunjung Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	60
6.	Peminjaman Koleksi Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	60
7.	Penggunaan Perkhidmatan ICT Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	60
8.	Kumulatif Koleksi Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta di Malaysia 2016-2020	61

PERJAWATAN PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA

1.	Statistik Sumber Manusia dan Perjawatan Perpustakaan di Malaysia 2020	62
2.	Statistik Sumber Manusia dan Perjawatan Perpustakaan di Malaysia 2016-2020	63

SEKAPUR SIREH

Penerbitan Buku Perangkaan Perpustakaan di Malaysia 2020 merupakan kesinambungan penerbitan siri masa yang menyediakan maklumat perangkaan yang komprehensif dan terperinci mengenai perkembangan perpustakaan di Malaysia. Maklumat siri masa ini penting untuk perancangan organisasi perpustakaan agar ianya selari dengan perubahan semasa arus perdana.

Buku Perangkaan Perpustakaan di Malaysia 2020, memaparkan data mengenai perkembangan perkhidmatan perpustakaan di Malaysia dalam tempoh lima tahun iaitu antara 2016-2020 bagi semua jenis perpustakaan. Maklumat yang dipaparkan meliputi

bilangan perpustakaan mengikut jenis perpustakaan, keahlian, pengunjung, peminjaman koleksi, penggunaan perkhidmatan ICT, dan koleksi serta statistik sumber manusia dan penjawatan di perpustakaan.

Tahun 2020 adalah tahun penularan COVID-19 dan sektor perkhidmatan perpustakaan juga terjejas memandangkan penutupan perkhidmatan secara fizikal berikutan pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Walau bagaimanapun, perkhidmatan secara dalam talian diperkasa bagi meneruskan perkhidmatan perpustakaan kepada pengguna.

Penerbitan ini diharapkan akan menjadi sumber rujukan utama yang memberi manfaat kepada pengurusan perpustakaan untuk menggariskan perancangan pada masa hadapan. Malah kandungan penerbitan ini akan dibuat penambahbaikan secara berterusan dengan pertambahan maklumat dan data yang terkini.

Akhir kata, saya ingin merakamkan sekalung penghargaan kepada semua pihak yang telah memberikan kerjasama dalam menyalurkan data-data perpustakaan dan diharapkan kerjasama ini akan berterusan pada masa akan datang.

BANGSA MEMBACA BANGSA BERJAYA

SALASIAH ABD WAHAB

Ketua Pengarah

Perpustakaan Negara Malaysia

2021

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YATAMAH
KEPIMPINAN
PERDANA

Perpustakaan Negara Malaysia

Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) ditubuhkan bermula sebagai sebuah unit yang diwujudkan di bawah Jabatan Arkib Negara pada tahun 1966 untuk melaksanakan Akta Pemeliharaan Buku-Buku 1966. Unit ini terus berkembang sehingga menjadi sebahagian daripada Jabatan Arkib dan Perpustakaan Negara pada tahun 1971. Perpustakaan Negara seterusnya diiktiraf sebagai sebuah Jabatan Kerajaan Persekutuan pada tahun 1977 dan dijadikan sebagai satu jabatan berasingan daripada Jabatan Arkib Negara. Peranan Jabatan sebagai peneraju perpustakaan di Malaysia diperkukuhkan dengan kelulusan Akta Perpustakaan Negara 1972 (Akta 80) (Mengandungi segala pindaan sehingga 1 Januari 2006). PNM kini merupakan Agensi/Jabatan Persekutuan yang bernaung di bawah Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya.

Perpustakaan Awam Negeri

Institusi yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan awam kepada masyarakat di setiap negeri melalui perpustakaan seperti perpustakaan awam negeri, wilayah, cawangan, pekan, desa dan bergerak. Perpustakaan ini ditubuh dan dibiayai secara keseluruhan atau sebahagiannya oleh Kerajaan Pusat, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan.

2.1 Perpustakaan Awam Wilayah

Perpustakaan yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan di kawasan yang mempunyai jumlah penduduk di antara 100,000 – 200,000 orang. Perpustakaan awam wilayah terdapat di negeri Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan.

2.2 Perpustakaan Awam Metropolitan

Perpustakaan yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan di kawasan yang mempunyai jumlah penduduk di antara 200,000 – 400,000 orang. Perpustakaan ini dikategorikan sebagai perpustakaan awam cawangan.

2.3 Perpustakaan Awam Cawangan/Daerah

Perpustakaan yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan kepada penduduk setempat seperti di bandar, daerah dan mukim.

2.4 Perpustakaan Awam Pekan/Komuniti

Perpustakaan yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan kepada penduduk setempat seperti di pekan dan kawasan sekitar serta dalam pusat membeli-belah.

2.5 Perpustakaan Desa

Perpustakaan yang menyediakan perkhidmatan perpustakaan di kawasan kampung atau luar bandar yang terletak jauh dari perkhidmatan perpustakaan pekan dan cawangan.

2.6 Perpustakaan Bergerak

Perpustakaan yang bergerak dari suatu tempat ke suatu tempat untuk memberikan perkhidmatan ke kawasan-kawasan terpencil secara berjadual dengan menggunakan kenderaan yang dikhaskan seperti bas.

3. Perpustakaan Khusus

Perpustakaan yang ditubuhkan dalam sesebuah organisasi di Kementerian, Jabatan Kerajaan, Badan-Badan Berkanun, Firma Swasta dan Pertubuhan yang mempunyai koleksi khusus dalam bidang berkaitan bagi penyediaan perkhidmatan kepada pengguna organisasi tersebut.

3.1 Perpustakaan Khusus Gunasama (Agensi Kerajaan)

Perpustakaan di bawah Perkhidmatan Gunasama Perpustakaan yang mana Perpustakaan Negara Malaysia adalah sebagai Ketua Perkhidmatan yang bertempat di Kementerian dan Jabatan/Agensi Kerajaan Persekutuan di seluruh Malaysia.

3.2 Perpustakaan Khusus Badan Berkanun, Agensi Swasta dan Sekolah Swasta

Perpustakaan di luar Perkhidmatan Gunasama Perpustakaan yang ditempatkan di badan berkanun/pertubuhan bukan kerajaan/swasta.

4. Perpustakaan Akademik

Perpustakaan di mana struktur organisasinya di bawah pentadbiran Kementerian Pendidikan Malaysia

4.1 Perpustakaan Universiti Awam

Perpustakaan yang ditubuhkan di 20 Universiti Awam seluruh negara yang sumber kewangannya disalurkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Perkhidmatannya adalah khusus kepada kakitangan dan pelajar yang menuntut di universiti tersebut.

4.2 Perpustakaan Institut Pengajian Tinggi Swasta

Perpustakaan yang ditubuhkan di Institut Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) iaitu di universiti, kolej dan institut di mana perkhidmatannya khusus kepada kakitangan dan pelajar yang menuntut di universiti, kolej dan institut tersebut.

5. Bahan Perpustakaan

Apa-apa bentuk cetakan, grafik, audio, elektronik atau media lain di atas atau di mana maklumat ditulis, direkod, disimpan, dipamer atau dikeluarkan dan dikategorikan kepada:

5.1 Bahan bercetak termasuk buku, terbitan bersiri, peta, carta dan poster.

5.2 Bahan tidak bercetak termasuk filem sinematografi, mikroform, piring hitam, rakaman video dan audio dan media elektronik yang lain.

5.3 Bahan Digital adalah bahan perpustakaan yang boleh menerima peranti digital seperti *Compact Disc(CD)*, *Video Compact Disc (VCD)*, *Compact Disc Read Only Memory (CD-ROM)*, Digital Video Disc (DVD) dengan menggunakan teknologi digital.

6. Manuskrip Melayu

Segala bentuk tulisan tangan di dalam bahasa rumpun Melayu mengenai alam dan tamadun Melayu dari mula kedatangan Islam sehingga awal abad ke-20.

7. Pendigitalan

Pendigitalan adalah satu proses menukarkan format sumber-sumber ilmu dan maklumat dalam bentuk bercetak/analog seperti teks, grafik, gambar dan lain-lain ke dalam format digital agar mudah disimpan dan dikesan semula serta mudah disampaikan secara elektronik.

8. Pinjaman Pusat

Bahan yang dipinjamkan kepada pengunjung daripada koleksi dewasa dan kanak-kanak Perpustakaan Negara Malaysia.

9. Sistem Pembekalan Penerbitan (SPP)

Merupakan perkhidmatan pinjaman antara perpustakaan yang disediakan oleh Perpustakaan Negara Malaysia. Pinjaman diberi dalam bentuk asal atau salinan daripada sumber maklumat negara atau antarabangsa kepada peminjam melalui perpustakaan mereka.

PERANGKAAAN PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA 2020

Perpustakaan Negara Malaysia

232 Jalan Tun Razak,
50572 Kuala Lumpur,
MALAYSIA

+603 2687 1700 +603 2694 2490

webmaster@pnm.gov.my www.pnm.gov.my

